

Asia: VN/23793/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa ansiopäivärahan määrän alentamista koskevasta ehdotuksesta?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa palkkatuettua työtä ja työssäoloehto koskevasta ehdotuksesta?

Työnhakija-asiakkaan näkökulmasta palkkatuen muutokset ovat selkeä heikennys nykyiseen. Palkkatuen käytön uudelleen kohdentaminen kuitenkin on joka tapauksessa tarpeen työllisyyspalvelujen siirtyessä kunnille. Mikäli lakimuutoksen myötä palkkatuki kohdentuu julkisen sektorin määräaikaisten palkkatukityösuhteiden sijaan enemmän yksityiselle sektorille yrityksiin pysyvämpiin työsuhteisiin, uudistuksesta voidaan saada myös hyötyä kaikille osapuolille. Vaikutusten arviointi on kuitenkin haastavaa muutosten moninaisuuden vuoksi.

On kannatettava poikkeus, että osatyökykyisten osalta kuitenkin työssäoloehto täytyisi myös palkkatuetussa työssä silloin, kun henkilön työllistyminen palkkatuella on pidempikestoista kuin 10 kk.

Lausuttavaa työllistämisveloitteen ja siihen liittyvän sääntelyn kumoamisesta?

Iäkkäämpien työnhakijoilla työllistämisveloitteen poistuminen johtaa väistämättä työttömyysetuuden määrän pienenemiseen, jos työttömyys kaikesta huolimatta pitkittyy. Kuitenkin nykyisen kaltainen työllistämisvelvoite olisi ristiriidassa TE-palvelu-uudistuksen kanssa, sillä kunnat myöntäisivät veloitetyön osalta palkkatukea itselleen. Toisaalta työssäoloehdon täyttyminen ei poista kunnan maksuosuutta enää 1.1.2025 alkaen pitemmäksi aikaa kuten nykymallissa. Vaikka uudistus poistaa iäkkäämpien työnhakijoiden mahdollisuuden työllistyä tilapäisesti kunnille, työllistämisveloitteen vaikuttavuus pysyvän työllistymisen kannalta on ilmeisesti ollut melko vähäinen. Uudistus saattaa siten jonkin verran myös edistää työllistymistä ennen työttömyyden pitkittymistä toisaalta työnhakijan motivaation kautta ja myös mikäli kunnat tarjoavat jatkossa täysipainoisesti työvoimapalveluja myös iäkkäämmille työnhakijoille.

Lausuttavaa työttömyysturvaseuraamuksia koskevasta ehdotuksesta?

On ehdottoman tärkeää ja kannatettavaa, että palkkatuettu työ edelleen huomioidaan työssäolovelvoitetta täyttävänä toimintana.

Lausuttavaa ehdotuksesta, joka koskee luopumista eräistä työssäoloehdoista ja ansiopäivärahan määrä koskevista ikäsidonnoista poikkeuksista?

Nämä muutokset ovat linjassa muun esityksen kanssa ja siten tarkoituksenmukaisia.

Lausuttavaa vaikutuksista kotitalouksiin?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa esityksen taloudellisista vaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

Esityksellä on vaikutusta kuntien maksuosuuteen työttömyysetuuksista, mutta jatkossa vaikutus on nykyistä vähäisempi, kun kunnat maksavat osuuden myös muista etuuslajeista kuin työmarkkinatuesta. Kokonaisvaikutusten arviointi on muutosten moninaisuuden vuoksi hyvin haastavaa.

Lausuttavaa vaikutuksista toimeenpanijoihin (ml. vaikutukset työttömyysetuuden maksajiin ja julkisen työvoimapalvelun järjestäjään)?

Kuntien osalta vaikutukset ovat kahtalaisia: Toisaalta kuntien velvoitteet vähenevät, mutta toisaalta lakimuutoksilla on vaikutuksia kuntatalouteen. Näiden arviointi on hankalaa, paljon riippuu siitä, voidaanko uudistuksen vaikutuksia kompensoida työllisyyden parantumisen kautta.

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset yrityksiin ja muihin työnantajiin)?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

Ei lausuttavaa

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

Ei lausuttavaa

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Ei lausuttavaa

Kohdennettu kysymys TE-toimistoille ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana oleville kunnille: Mikä on tilastotietoihin tai arvioon perustuva käsityksenne muutoksen taloudellisista ja muista vaikutuksista, jos palkkatuettu työ kerryttäisi kokonaisuudessaan työssäolovelvoitetta ja koulutusta vailla oleville nuorille asetettua seuraamusta?

-

Liukkonen Jari

Raision kaupunki - Raision kaupunginhallitus 22.1.2024 §26